

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 863/2021
14.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Драгомира Милојевића и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Габор Лепеш Ковача, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју 7 К. 259/2019 од 29.01.2021. године и Вишег суда у Зрењанину 2Кж1 98/21 од 15.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 14.09.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Габор Лепеш Ковача, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бечеју 7 К. 259/2019 од 29.01.2021. године и Вишег суда у Зрењанину 2Кж1 98/21 од 15.06.2021. године, у односу на повреде закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку и члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју 7 К. 259/2019 од 29.01.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 месеци. Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка и да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара и на име трошкова вештачења износ од 78.869,68 динара, а да Основном јавном тужилаштву у Бечеју плати трошкове за вештачење у износу од 17.284,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину 2Кж1 98/21 од 15.06.2021. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног и Основног јавног тужиоца у Бечеју и пресуда Основног суда у Бечеју 7 К. 259/2019 од 29.01.2021. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Габор Лепеш Ковач због

повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док из образложења захтева произилази да се исте побијају и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, члана 441. став 1. и члана 460. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, јер дело за које је окривљени осуђен није кривично дело или да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је одржао седницу већа о којој сходно члану 488. став 2. Законика о кривичном поступку (ЗКП) није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву браниоца окривљеног, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у делу којим се указује на учињену повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у преосталом делу захтев недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног је у поднетом захтеву за заштиту законитости најпре указао да у чињеничном опису изреке побијане пресуде није наведен субјективни елемент кривичног дела – кривица, па самим тим нема ни кривичног дела јер сходно одредби члана 14. став 2. Кривичног законика, иако постоје сва обележја кривичног дела одређена законом, нема кривичног дела уколико је искључена кривица. Самим тим, по наводима браниоца, како у побијаној пресуди ни у изреци, ни у образложењу првостепени суд уопште није утврдио виност окривљеног, односно какав је психички однос окривљеног према делу био, а што је битно обележје сваког кривичног дела, те како се у изреци, па ни у образложењу не наводи да ли је окривљени критичном приликом поступао са умишљајем или из нехата, самим тим по наводима браниоца нема ни кривичног дела у конкретном случају.

Кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика чини лице које другог лако телесно повреди или му здравље лако наруши а да је такву повреду нанео оружјем, опасним оруђем или другим средством подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруши.

Из списка предмета произилази да је окривљени АА „у стању смањене способности да схвати значај свога дела, да управља својим поступцима и да је његово дело забрањено, услед тешког степена алкохолисаности са 2,71 мг/мл алкохола у крви, ножем који представља опасно оруђе подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, нанео оштећеном ББ, лаку телесну повреду, на тај начин што је са ножем у руци пришао аутомобилу у ком је седео оштећени и након краће вербалне расправе са ножем нанео оштећеном лаку телесну повреду у виду убодне ране са задње леве стране грудног коша“.

Чланом 25. Кривичног законика прописано је да је кривично дело учињено са умишљајем када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење или кад је учинилац био свестан да може учинити дело, па је на то пристао.

Имајући у виду наведено, из чињеничног описа радње произилази да су јасно одређене све објективне чињенице и околности у вези обележја овог кривичног дела. По питању указивања браниоца окривљеног да у изреци пресуде недостаје умишљај окривљеног да оштећеног лако телесно повреди (субјективни елемент кривичног дела), овај суд налази да стоји чињеница из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да у изреци правноснажне пресуде није формулисан законски текст умишљаја (да је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење). Међутим, умишљајно поступање окривљеног произилази из самог чињеничног описа радње извршења кривичног дела у изреци правноснажне пресуде, у делу где је одређено да је окривљени „... са ножем у руци пришао аутомобилу у коме је седео оштећени и након краће вербалне расправе са ножем нанео оштећеном лаку телесну повреду у виду убодне ране са задње леве стране грудног коша ...“, указује да је окривљени очигледно био свестан свог дела и хтео је његово извршење, јер тиме што је понео нож у руци, а потом пришао оштећеном и нанео му лаку телесну повреду без сумње је исказао вољу и свест.

Из изнетих разлога, супротни наводи у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењени су као неосновани.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац је такође указао и на учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, која повреда се огледа у томе што између оптужбе и побијане пресуде не постоји идентитет, јер је суд у чињенични опис изреке унео чињенице које оптужни акт не садржи, а од којих директно зависи примена материјалног права. Наиме, првостепени суд је у изреци пресуде додао „услед тешког степена алкохолисаности од 2,71 мг/мл алкохола у крви...“ а које чињенице се не наводе у оптужном акту тужиоца и на тај начин што је уместо урачунљивости наведена битно смањена урачунљивост.

Из списка предмета произилази да је окривљеном оптужним актом Основног јавног тужиоца у Бечеју КТ 464/18 од 30.09.2019. године стављено на терет кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези са ставом 1. КЗ тако што је „способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела, чије извршење је хтео, оштећеном ББ нанео ножем, а које средство је подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, лаку телесну повреду...“. Након тога, првостепени суд је на основу прибављеног медицинско психијатријског вештачења окривљеног АА, из кога је утврдио да је у време извршења дела које му је стављено на терет дана 16.09.2018. године окривљени био алкохолисан и то у тешком степену алкохолисаности, те чињенице унео у изреку пресуде.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, између оптужбе и пресуде мора да постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела.

Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту и то додавањем веће криминалне активности и воље окривљеном којима се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, по налажењу овога суда, чињенични опис у изреци пресуде Основног суда у Бечеју остао је у границама чињеничног описа из оптужног акта, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, те није повређен идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног, јер је основни суд на основу вештачења и утврђене тешке алкохолисаности код окривљеног, у пресуду ставио као утврђену чињеницу да је том приликом био у алкохолисаном стању које је таквог степена алкохолисаности да би смањило његову способност да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, а чиме се умањује криминална воља окривљеног у погледу способности схватања значаја дела и управљања поступцима. Због чега није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП на коју се неосновано захтевом указује.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости указује се да другостепени суд није испитао жалбене наводе одбране у погледу ненавођења виности у изреци пресуде, већ је само паушално констатовао да је првостепени суд донео правилну одлуку и утврдио да се у радњама окривљеног стичу сва објективна и субјективна обележја предметног кривичног дела, на који начин указује на повреду закона из члана 460. ЗКП.

Осим тога, бранилац је у поднетом захтеву указао и на чињеницу да је првостепени суд у целости прихватио исказ сведока оштећеног, те утврдио да је оштећени критичном приликом први започео да вређа супругу окривљеног, што је представљало и повод за критични догађај, па како је вређањем оштећеног окривљени био испровоциран то је суд пропустио да му ту околност цени као олакшавајућу и да му казну ублажи, на који начин бранилац суштински указује на повреду одредбе члана 441. став 1. Законика о кривичном поступку.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП таксативно су набројане повреде закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом, а које представљају разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости –члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде одредбе из члана 460. ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости у тим деловима оценио као недозвољен.

Из напред изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**